

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami literackimi i naukowymi.

Egzemplarz pojedynczy 3 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a, i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.

Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Administracja — Przejazd nr. 8 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.

Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

W niedziele i święta Administracja otwarta od godz. 11 rano do 1 po południu.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, wśród tekstów 60 kop., reklamy po tekście 15 kop., nekrologja 20 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 20 kop.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16, Tel. 198-65. Filje: Zgierz, Aleksander Lacu, kiosk kolportacyjna.

Ogród „Grand-Hotelu”.

„Teatr Przeglądów”.

Dziś!

Dalsze występy W. RAPACKIEGO i W. BRATKIEWICZA

1) „Węglarze” operetka w 1 akcie 2) „Pst!.. Pst!..” farsa w 1 akcie. Udział najlepszych sił zespołu. 3) „W palarni opjum” (Le rêve d'opium) Sketch wokalny w języku franc. wykonają pp. BIAMA DE ROCHE.

Ogród Koncertowy przy HOTELU MANTEUFLA.

Codziennie KONCERTY

orkiestrę symfoniczną warszawską pod dyr. p. Bronisława SZULCZA, prof. Warsz. Tow. Muz. Wejście 40 kop., uczniowie 20 kop. Symfoniczny 75 kop., uczniowie 30 kop. Abonament rb. 3.60. 1421

Dr. LEOPOLD KLACZKIN

Specjalność: syphilis, choroby weneryczne, skórne, dróg moczowych, niemość płciowa. Mieszka obecnie Konstanyntynowska No 9, II piętro. Godziny przyjęć: od 10—1 rano i od 6—8 wiecz., dla pań od 5—6, osobna poczekalnia.

Adwokat E. Veretè

Widzewska 47.

Specjalność: sprawy kryminalne, hipoteczne kontrakty, akty oraz zestawia różne prośby. Przyjmuje od 9—11 rano i 4—7 pp. 1423-10-1

UWAGA: We wtorki od 3—5 bezpłatne porady prawne dla biednych.

Dr. med. Arnold Eisenman

b. lekarz Domu wychowawczego i Szpitala Dziec. Jezus w Warszawie osiadł w Łodzi, Zgierska II. Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi i dziećmi od 3 i pół—6 i pół pp. w niedziele i święta od 11—1 i pół.

Od Wydawnictwa.

Z powodu przenosin drukarni „Nowej Gazety Łódzkiej”, i wobec wynikłych stąd trudności, zmuszeni jesteśmy, przez dni kilka wydawać pismo w zmniejszonej objętości. Skoro nam tylko warunki techniczne pozwolą, doprowadzimy objętość „Gazety” do zwykłej normy.

szęgo egoizmu było godniejszym przypuszczeniem, że Rosja nie uczyniła z misji Sandersa un cas de guerre jedynie dlatego że przyczyna ku temu była zbyt nieznaczna, nie zaś z powodu swej ostatecznej słabości, nie pozwalającej jej nawet myśleć o oporze. Przecież jeśli kilka miesięcy temu Rosja miała być bezsilną, a obecnie nie przeprowadziła jeszcze zamierzonych reform wojennych, zaś już w roku 1916 ma zmusić całe trójprzymierze do uległości i posłuchu, to czyż nie mają racji ci szowiniści Niemiec, którzy agituja za niezwłoczna wojną z Rosją.

I istotnie cytowany powyżej dziennik petersburski ma słusność. Do roku 1916 jeszcze jest bardzo daleko i jeszcze wiele rzeczy w tym dwuletnim okresie zająć może. Nikt też przewidzieć nie jest w stanie, czy rzeczywiście wówczas Rosja rozkazywać będzie, dzięki swej potędze, Europie całej. Natomiast nie ulega to najmniejszej wątpliwości, że głośno wzajemne zachwyty rosyjskich i francuskich militerystów nad świetną, a bliską przyszłością obu armii sojuszniczych, szkodzić tylko mogą sprawom pokoju europejskiego.

iany został znów do Lublina, do sprawowania odpowiedzialniejszych obowiązków—sędziego-surogata w konsystorzu i profesora Pisma Świętego w seminarjum, przyzem otrzymał godność kanonika.

Następnie powołany został 20 kwietnia 1885 roku na administratora w diecezi.

Chwalebna, kilkoletnia działalność na tem stanowisku, sprawiła, że Ojciec św. mianował ks. Jaczewskiego, na mocy bulli z d. 30 grudnia 1889 r., biskupem lubelskim. Sakrę biskupią, z rąk s. p. biskupa Bereśniewicza, przyjął w dn. 18 maja 1890 r. w kościele św. Katarzyny w Petersburgu, a d. 1 czerwca tegoż roku odbył uroczysty ingres do katedry lubelskiej.

Niezmierną dbałość jego o lud po ogłoszeniu Manifestu odczuł szczególnie lud podlaski, odwiedzany często przez zmarłego Dostojnika.

Poza kościołem był s. p. biskup Jaczewski gorliwym działaczem społecznym; w rodzinnych swych stronach ufundował szkołę, a jako prezes lubelskiego Towarzystwa dobroczynności wniósł gorliwie w potrzeby ubóstwa.

Pozostawił po sobie w spuściźnie piarskiej z czasów swego profesorstwa dzieło „Introductio in Libros sacros”, komentarze „Listów św. Pawła do Koryntjan”, „Kazania”, „Chrześcijaństwo” oraz dla młodzieży „Katechizm rzymsko-katolicki.”

W osobie zmarłego Pasterza kraj stracił niezmiernie użytecznego członka, o prawym, nieskazitelnym charakterze. (p)

W roku 1916.

(1). Z okazji obecnych odwiedzin prezydenta Poincarego w Petersburgu, pewni publicyści francuscy, pragnąc okazać grzeszczność, czy uprzejmość Rosji, bombardują dzienniki swe wiadomościami telegraficznymi o tem, jak potężnym będzie państwo rosyjskie w roku... 1916.

Położenie międzynarodowe w chwili obecnej przedstawia się bardzo poważnie. Jeszcze nie przycichło wzburzenie, wywołane wojnami bałkańskimi. Pomiedzy Francją i Niemcami naprężenie stosunków trwa w dalszym ciągu i nie zapowiada się jako blisko jego koniec.

Wypadki serajewskie dostarczyły nowego żeru nieustannej grozie. Austro-Węgry zamierzają przedstawić jakieś, bardzo ciężkie do przyjęcia, żądania Serbji. Jednym słowem, od dawna już splot międzynarodowych stosunków europejskich nie był tak zagmatwany, jak w chwili obecnej. I w tak poważnej chwili, dziennikarze francuscy w Petersburgu, znani ze swych dobrych informacji, pochodzących ze sier dypłomatycznych rosyjskich, nie znajdują nic dowcipniejszego do roboty, jak straszyć świat przyszłą potęgą...

Gdyby mówili oni i pisali o potędze obecnej Rosji, posiadaloby to przynajmniej jakieś usprawiedliwienie wewnętrzne i sens. Pobrękiwanie orężem rozumne jest u tego: jeno, kto gotów jest w chwili każdej oręż

ten obnażyć. Nawet przesadzone chwalebnie siły swej rozumiałem jest u człowieka, który oto ma za chwilę rozpocząć walkę, lub odeprzeć przygotowany nań napad.

Lecz gdzież jest sens, gdy mówi się do przeciwnika: „zaczekaj, braciszku, za dwa lata policzymy się z sobą”. Bo cóż, jeśli ten przeciwnik nie zechce tak długo czekać?

Pan Edeman, specjalnie delegowany na uroczystości petersburskie przez redakcję „Matina”, zapewnia uroczystość czytelników dziennika tego, że Rosja na przyszłość nie pozwoli Niemcom na kroki w rodzaju wysłania misji Limana von Sandersa do Konstanyntynopola. Charakterystycznym jest to wypomnienie rządowi rosyjskiemu, i to w czasie wizyty Poincarego, tego smutnego niepowodzenia dyplomacji rosyjskiej w stolicy półkuli. Tembardziej, że i Francja w incydencie tym zachowała ogromną wstrzeźliwość.

Skoro jednak dziennikarz francuski uważał za właściwe przypomnieć o misji Sandersa, ciekawem będzie doprowadzić myśl jego do końca. Rosja, powiada on, nie ściępi na przyszłość podobnych kroków Niemiec. Jaki termin jednak pan Edeman oznacza na zupełne przygotowanie Rosji do oporu skutecznego? Rok 1916 t.j. czas, gdy urzeczywistnione będą wszystkie zamierzone reformy wojenne. Lecz do urzeczywistnienia pozostają jeszcze dwa lata, zaś od czasu misji Sandersa rok jeszcze nie minął.

Z powodu tych artykułów Edemana, petersburski „Dien” wystąpił z repliką, w której, między innymi, tak pisze: „Dla na-

ś. † p.

J. E. ks. biskup Jaczewski.

Wczoraj o godz. 1 po poł. zmarł w Lublinie J. E. ksiądz biskup Franciszek Jaczewski.

Urodzony dnia 8 maja 1832 roku, we wsi Górki-Grubaki, z Macieja i Marjanny z Górskich małż. Jaczewskich, pochodził z drobnej szlachty, osiadłej na Podlasiu od XV wieku i zamieszkałej zrazu we wsi Jaczew, w pow. węgrowskim.

Po ukończeniu szkoły wojewódzkiej w Siedleach, wstąpił w roku 1850 do seminarjum diecezjalnego w Janowie. Zdolnego i pracowitego alumna władza diecezjalna wysłała w roku 1852 do warszawskiej akademii duchownej, którą ukończył w r. 1856 ze stopniem kandydata św. teologii.

Rok tylko pracował jako wikariusz w Sokołowie, pod pieczę wuja swego ś. p. ks. Andrzeja Karnickiego, późniejszego prałata-infułata zamojskiego.

Już w r. 1857 mianowany został profesorem seminarjum w Janowie, w r. następnym—wiceregensem, a w r. 1860—regensem. Na tem stanowisku pozostał do roku 1867.

Przy zaszytych wówczas zmianach ks. Jaczewski przeszedł na stanowisko regensa seminarjum do Lublina; po upływie jednak lat 3 otrzymał parafję w Stoczku Łukowskim, w r. 1870. Tam pasterzował długich lat 15, do r. 1885, poczem powo-

Zjazd higienistów polskich.

Wczoraj zakończył swe prace czterodniowy zjazd higienistów polskich we Lwowie.

Za wszystkich przemówień delegatów przebiegało szczerze zadowolenie, że wreszcie i w tej dziedzinie pracy naukowej i społecznej przyszedł do skutku zjazd z całej Polski. O-bok uczuciowych akcentów nie brakło cennych uwag i wskazówek programowych, w jakim kierunku głównie higjena publiczna rozwijać się powinna.

Prezydent m. Lwowa, p. Neumann, wyka-zał urzędzenia higieniczne, dokonane przez gminę lwowską i zaprosił uczestników zjazdu do ich zwiedzenia.

Dr. Ustyjanowski witał zjazd w imieniu rządu i namiestnika. „Wśród zadań państwa — mówi—higjena jedno z pierwszych i najważniejszych miejsc zajmuje, a rządy państwowe doszły do przekonania, że zdrowie ludów podstawą jest państwa.”

W podobnym duchu witał zjazd, dr. Bernadzikowski, imieniem wydziału krajowego. Następnie przemawiał wiceprezydent Rad

